

cijfer. Echter blijkt uit het tabelletje van blz. 123, dat 6 van de 8 forcipale extracties verricht werden bij vrouwen, wier vliezen *bij minder dan 5 cM. ontsluiting* gebroken werden. Ga ik nu in tabel 11 de details van het eerste geval na (cursus 1904—1905 n<sup>o</sup>. 105), dan blijkt daaruit, dat hier het vroegtijdig en kunstmatig breken der vliezen nadeelig is geweest. Uit de tabel construeer ik de volgende baringsgeschiedenis: Een 19-jarige eerstbarige heeft sinds drie uur, volgens haar eigen opgave, pijn. Bij het eerste onderzoek wordt geen bekkenvernaauwing maar wel een hoogstaande schedel gevonden, de weeën zijn „slap”. De vliezen worden onmiddellijk na dit eerste onderzoek gebroken. Daarna worden de weeën „matig”. Na 4 uur is de ontsluiting 6 centimeter, na 8 uur is zij 9 cM. geworden, zonder dat de schedel is ingedaald. Intusschen heeft zich de baarmoeder sterk om de vrucht „geretraheerd”, zoodat een hooge „retractie” 10½ uur na het breken der vliezen noopt tot (hooge?) forcipale extractie, waarna een levend, groot kind geboren wordt. De vraag is zeker gewettigd of de kunstbewerking, gedaan op grond van sterke retractie der baarmoeder van de vrucht niet had kunnen worden vermeden, indien men minder haastig tot het breken der vliezen was overgegaan.

Op grond van deze drie overwegingen: dat het bewijs van de nutteloosheid der vruchtblaas niet is geleverd, dat na het vroegtijdig breken der vliezen niet zelden de ontsluiting eerst na vrij langen tijd volledig wordt, en dat door het kunstmatig vroegtijdig breken der vliezen o. a. een schadelijke, tot ingrijpen nopende retractie der baarmoeder kan optreden, mag ik mij niet vereenigen met VAN DER HOEVEN's stelling, dat strict genomen op den verloskundige de plicht zou rusten om onder de door hem geformuleerde voorwaarden de vliezen te breken, zoodra de ontsluiting tot 4 cM. is gevorderd. Voor mij blijft onder die omstandigheden het breken der vliezen een tweesnijdend zwaard. „Soms gaat het goed, soms baart het ongeluk”. Dit neemt niet weg, dat ik volgaarne mijn hulde herhaal aan VAN DER HOEVEN's ijverigen arbeid.

NIJHOFF.

---

## INGEZONDEN.

---

### VEREENIGING VAN SCHOOLARTSEN.

*Aan de schoolartsen in Nederland.*

Het voorstel van de schoolartsen te Utrecht om een Nederlandsche vereeniging van schoolartsen op te richten, met het doel de studie van het schoolartsenwezen en de schoolhygiëne en de belangen der schoolartsen te bevorderen, heeft zeer groote instemming gevonden onder de collega's in verschillende plaatsen van ons land.

Thans worden door deze alle Nederlandsche schoolartsen uitgenoodigd tot het bijwonen eener vergadering op Zondag 21 Juni a.s. des namiddags ten

1 ure in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen aan de Mariaplaats te Utrecht.

Utrecht, 6 Juni 1908.

J. H. G. CARSTENS.

#### DE REDACTIE EN DE ADVERTENTIES IN HET TIJDSCHRIFT.

Met instemming zullen, evenals ik, wel alle lezers van het *tijdschrift* het laatste hoofdartikel gelezen hebben. Toch meen ik te moeten wijzen op een punt dat niet zonder belang is. Na dit artikel neemt de redactie van het *tijdschrift* eenige verantwoordelijkheid ten opzichte van den inhoud der advertenties op zich. Niet alle verantwoordelijkheid, immers, zooals zij zelf zegt „van alle geadverteerde nieuwe of in nieuwen vorm gegoten geneesmiddelen de prompte uitwerking te onderzoeken” ware onuitvoerbaar, dat begrijpen de geneeskundige lezers zelf.

Maar na de verklaring der redactie krijgt de inhoud van een *herhaaldelijk* voorkomende advertentie redactioneële sanctie.

De lezers moeten bijv. nu aannemen, dat de redactie haar zegel hecht aan de bewering, dat een zeker soort stout *de meest* versterkende drank is, immers dit staat wekelijks in het *tijdschrift*. Ik ben ook zeer benieuwd of het in het laatste nummer (23) geadverteerde perpetuum mobile of perpetuum immobile nl. tabletten met radiumemanatie in *duurzamen* vorm *vastgelegd* meermalen zal gelezen worden in de advertenties in het *tijdschrift*.

Allerminst schrijf ik dit om de redactie onaangenaam te zijn, maar omdat ik er op wil wijzen, dat voortaan zulke advertenties in het *tijdschrift* een andere waarde zullen hebben dan die in een willekeurig ander orgaan, waar zij alleen voor rekening van den adverteerder komen.

Voortaan toch is de redactie met den inhoud van een advertentie of het eens of de redactie staat er indifferent tegenover of de opname is een lapsus. Dit laatste nu bij eenige oplettendheid buitensluitend, vraag ik of de redactie werkelijk overtuigd is van het „meest versterkende” van dat stout; of de redactie overtuigd is van de mogelijkheid emanatie vast te leggen nogal in duurzamen vorm en of, al ware dat mogelijk, van vastgelegde emanatie nog emanatie kan uitgaan?

Ik geloof, dat het meest versterkende van dien drank en de geconserveerde emanatie in blik geen genade in de oogen der redactie zou vinden, als zij ze moest beoordeelen en vertrouwdan ook dat zij door scherp toezicht de advertenties op het peil zal houden waarop de redactie ze nu eenmaal wenscht te stellen, er aan denkend dat blijkbaar ook andere dan geneeskundige lezers waarheid en wijsheid uit het tijdschrift putten.

Mijdrecht 9 Juni 1908.

M. VAN DER HOEVE.

Uit het alternatief van onzen inzender of ermee eens, of onverschillig, moet het eerste lid vervallen. De verantwoordelijkheid voor de advertenties blijft bij de adverteerders. Voor de buitengewoon versterkende kracht van dat stout staan wij niet in.

Advertenties echter van bedriegers en uitbuiters zullen wij weren, zoo veel wij kunnen. Goeden raad nemen wij daarbij gaarne aan. Dit onderscheidt ons standpunt van dat der dagbladpers.